

Иоханъ Гутенбергъ

Отъ В. Лункевичъ.

Иоханъ Гутенбергъ — ето името на забележителния човѣкъ, който е изобретилъ изкуството да се печататъ книгитѣ по начинъ, както се печататъ и сега.

Той се е родилъ въ 1396. год. въ немския градъ Майнцъ. За неговия животъ до двадесетгодишната му възраст малко се знае, пъкъ и това, което се знае, не е интересно. Когато навършилъ 20 години, по необходимостъ трѣбвало да напустне родния си градъ и да се пресели въ Страсбургъ. Тукъ сиромашията и нуждата го принудили да залови нѣкакъвъ занаятъ. Той работилъ ту при единъ златаръ, ту въ фабрика за огледала, ала оскъдно изкарвалъ прехраната си. Покрай много други работи, особено го интересувало книгопечатането. Ние знаемъ, въ какво положение е било то. Гутенбергъ искалъ да подобри или, по-право, съвършено да обнови това изкуство; той размишлявалъ, какъ да направи, щото книгопечатането да бжде и по-леко, и евтино. Съ трудолюбие, достойно за подражание, той се заловилъ за работа. Годинитѣ минавали, а работата му не вървѣла. А той билъ вече навършилъ 45 години. Въ това време той живѣлъ въ единъ осамотенъ манастиръ извънъ Страсбургъ. Тишината и спокойствието, които царили въ този манастиръ, му позволявали да се предаде на своитѣ размишления и да прави различни опити. Най-после работата му се увѣнчала съ успѣхъ.

Ние намираме Гутенберга въ работната му стая. Той седи, дълбоко замисленъ. Предъ него на масата стоятъ купчини дървени стълбчета. На върха на всѣко стълбче е изрѣзана **изпжкнала** буква; колкото букви има въ азбуката, толкова сж и стълбчетата. Гутенбергъ ги нарежда една до друга и ги стѣга съ връвь . . . Още нѣколко минути и сждбата на новото изобретение трѣбва да се реши. Гутенбергъ намазва буквитѣ съ черна боя, слага върху тѣхъ чиста бѣла хартия и съ дланъ я натиска; после предпазливо подига хартията и какво вижда? На хартията вижда черни букви — цѣлата азбука отпечатана.

Отъ тази минута било турено началото на книгопечатането въ днешния му видъ.

— Всѣка книга се състои отъ напечатани въ нея думи; думитѣ сж съставени отъ букви. Трѣбва да се изработятъ много стълбчета съ изрѣзани на тѣхъ изпжкнали букви и отъ тѣзи букви можемъ да образуваме каквито щемъ думи. Така можемъ да направимъ цѣла страница. Отъ тази страница отпечатваме колкото искаме екземпляра. Следъ това отдѣлнитѣ букви на тази страница разреждаме, образуваме нова страница съ други думи и я отпечатваме.

Така, като нареждаме и разреждаме едни и сжщи букви, можемъ да напечатваме страница по страница каквато искаме книга. Достатъчно е да имаме по нѣколко десетици отъ всѣка буква на азбуката и ние можемъ да отпечатваме въ много екземпляри всѣка книга.